

باسمه تعالی

مدت امتحان : ۹۰ دقیقه	ساعت شروع : ۸ صبح	رشته : ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی
تاریخ امتحان : ۱۳۸۸ / ۳ / ۶		سال سوم آموزش متوسطه	
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی http://aee.medu.ir		دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۳۸۸	

نمره	سوالات	ردیف
------	--------	------

۰/۲۵	<p>الف) معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره) معنی و مفهوم ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید.</p> <p>۱- تو با من به بیداد کوشی همی ۲- پیکان اندر استخوان وی بماند. ۳- همه‌ی نقود خانه پیش چشم من ظاهر گشتی. ۴- صد هزاران خلق سودایی از او ۵- تا ظن صلاح در حق او زیادت کنند. ۶- من کاره شدم مجاورت گاو را . ۷- عذار افروز مه رویان افلاک ۸- هر که داد او حُسن خود را در مزاد ۹- برای نُرْهت ناظران و فُسحت حاضران ، کتاب گلستانی توانم تصنیف کردن. ۱۰- حسنگ پیدا آمد بی بند ، جَبّه ای داشت جبری رنگ با سیاه می زد. ۱۱- چرخ بزرگوار یکی لشکری بکرد صد فضای بد سوی او رو نهاد لشکرش ابر تیره و باد صبا نقیب</p>	۱
۰/۲۵		۲
۰/۲۵		۳
۰/۲۵		۴
۰/۵		۵
۰/۵		۶
۰/۵		۷
۰/۷۵		۸
۰/۷۵		۹
۱		۱۰
۱		۱۱

۲	<p>ب) معنی لغت (۲ نمره) معنی لغات مشخص شده را بنویسید.</p> <p>۱- گه ز روی نقل و گاه از روی لاف ۲- از پاره ای تطبیقات شهور رومی و فرسی مختل شده بود. ۳- برای [گشادن] در دکان مُعد بود ۴- از حَیْزِ شمار بیرون است. ۵- برای گذراندن دوران نقاهت جایگاهی خوش تر و شیرین تر از منزل ما پیدا نمی شد. ۶- ورا هوشی در زاولستان بُود. ۷- حَلّه‌ی بهشت بیاوردند. ۸- دیدنی ترین بقاع دینی در این راه است.</p>	۲
---	--	---

۰/۵	<p>پ) خودآزمایی (۳ نمره)</p> <p>۱- مفهوم این جمله چیست ؟ « عید نوروز از اَجَلّه و اَقْدَم اعیاد ملی است. » ۲- تمثیل های زیر از داستان سی مرغ و سیمرغ (منطق الطیر) را رمزگشایی کنید. الف) سیمرغ ب) دهدد ۳- دو نمونه از نشانه های کهنگی سبک قصص الانبیا را در متن زیر پیدا کنید. « هیزم آرید سوختن ابراهیم را » ۴- درون مایه‌ی داستان بازرگان و طرّار چیست ؟ ۵- نهاد فعل « داد » را در بیت زیر مشخص کنید. مرا به بود و نبود جهان چه کار ، که داد به باد فتنه ، همه هست و نیستم ، چون ابر ۶- بیت زیر به چه نکته ای اشاره می کند ؟ اگر یک ذره را برگیری از جای خلل یابد همه عالم سراپای</p>	۳
۰/۵		۱
۰/۵		۲
۰/۵		۳
۰/۵		۴
۰/۵		۵

«ادامه‌ی سوالات در صفحه‌ی دوم»

باسمه تعالی

مدت امتحان : ۹۰ دقیقه	ساعت شروع : ۸ صبح	رشته : ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی
تاریخ امتحان : ۱۳۸۸ / ۳ / ۶		سال سوم آموزش متوسطه	
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی http://ace.medu.ir		دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۳۸۸	

ردیف	سؤالات	نمره
------	--------	------

۴	<p>ت) درک مطلب (۴ نمره)</p> <p>۱- مقصود رستم از « نام و ننگ » در بیت: « من امروز زبهر جنگ آمدم / پی پوزش و نام و ننگ آمدم » چیست؟</p> <p>۲- ناصر خسرو در بیت زیر ، انسان را در برابر ستم روزگار به چه کاری دعوت می کند؟</p> <p>همی تا کند پیشه ، عادت همی کن جهان مرجفا را ، تو مر صابری را</p> <p>۳- با توجه به عبارت « گردش زمان ، عیش ریح آن را به طیش خریف مبدل نکند. » سعدی کدام ویژگی کتاب گلستان را بازگو می کند؟</p> <p>۴- منظور از « شعر گلنار » در بیت زیر ، چیست؟</p> <p>پری روی گفت سپهبد شنود ز سر شعر گلنار بگشود زود</p> <p>۵- شاعر در بیت « گرچه مورم ولی آن حوصله با خود دارم / که ببخشم ، بود از ملک سلیمان از من » کدام صفت خود را بیان می کند؟</p> <p>۶- در عبارت شعری : « زمین به ما آموخت: / ز پیش حادثه باید که پای پس نکشیم » کنایه‌ی موجود را بنویسید و مفهوم آن را هم ذکر کنید.</p> <p>۷- عبارت : « او را فرزندان در رسیدند » به چه معناست؟</p> <p>۸- بیت : « برگ درختان سبز در نظر هوشیار هر ورقش دفترى است ، معرفت کردگار » با کدام یک از ابیات زیر ارتباط معنایی دارد؟</p> <p>الف) اگر چه باغچه ها را کسی لگد کرده ب) گل ، دفتر اسرار خداوند گشوده است</p> <p>ولی بهار فقط در تصرف گل هاست صحرا ورق تازه ای از پند گشوده است</p>	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
۵	<p>ث) تاریخ ادبیات و دانش های ادبی (۳ نمره)</p> <p>۱- در دوره‌ی نویسندگان از تکلف ، دوری واصل ساده نویسی و حفظ اصالت معنی را رعایت می کنند.</p> <p>۲- نام دو آرایه‌ی ادبی موجود در بیت زیر را بنویسید.</p> <p>باز آی که چون برگ خزانم رخ زردی است با یاد تو دمساز دل من دم سردی است</p> <p>۳- نام پدید آورندگان آثار زیر را بنویسید.</p> <p>الف) مردی در تبعید ابدی ب) مسافر های شب</p> <p>۴- یک مورد از درون مایه های ارزشمند ادبیات توصیفی را نام ببرید.</p> <p>۵- وجود کدام آرایه در مصراع اول بیت زیر ، بر زیبایی شعر افزوده است؟</p> <p>همه در جنبش و دائم در آرام نه آغاز یکی پیدا ، نه انجام</p> <p>۶- از چه قرن‌ی مسئله‌ی عشق انسان فرهیخته نسبت به معشوق حقیقی ، مایه‌ی اصلی شعر غنایی فارسی شد؟</p> <p>۷- نوشته‌ی زیر معرف کدام شخصیت است؟</p> <p>در سال ۱۲۷۸ شمسی در محله‌ی پاقلعه‌ی اصفهان دیده به جهان گشود. از آثار ارزشمند او می توان به « فنون بلاغت و صناعات ادبی » ، « مولوی چه می گوید » و ... اشاره کرد.</p>	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۲۵ ۰/۵
۶	<p>ج) حفظ شعر (۲ نمره)</p> <p>۱- خرقة‌ی و جام می گرچه نه در خور هم اند</p> <p>۲- چرخ ار نگرده گرد دل ، از بیخ و اصلش بر کنم</p> <p>۳- خبری رفت ز گردون به شبستان :</p> <p>۴- :</p> <p>این همه می زخم از جهت رضای تو « حذر ای ! پرده دری پیدا شد » حیف نباشد که دوست دوست تر از جان ماست</p>	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
	جمع نمره	۲۰
	«موفق باشید»	